

РЕШЕНИЕ

№ 529

гр. София, 02.02.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. III-Б СЪСТАВ, в публично заседание на шести декември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Теменужка Симеонова

Членове: Хрипсима К. Мъгърдичян
Яна Ем. Владимирова

при участието на секретаря Михаела Огн. Митова
като разгледа докладваното от Хрипсима К. Мъгърдичян Въззивно гражданско дело № 20221100507236 по описа за 2022 година

Производство по реда на чл. 258 и сл. от ГПК.

С решение от 31.05.2022 год., постановено по гр.дело №58872/2021 год. по описа на СРС, ГО, 126 с-в, ЗАД „ОЗК-З.“ АД е осъдено да заплати на „ДЗИ-Общо З.“ АД по иск с правно основание чл. 411, ал. 1 КЗ сумата от **1 498.05 лв.**, представляваща регресно вземане за платено застрахователно обезщетение по имуществена застраховка „Каско“ за вреди на лек автомобил „Фолксваген“ с рег.№СВ 3031 СМ, причинени от пътнотранспортно произшествие, настъпило на 16.06.2021 год., на път II-66, в района на разклона на с.Богомилово, обл.Стара Загора, и ликвидационни разноски, ведно със законната лихва върху тази сума, считано от датата на подаване на исковата молба – 14.10.2021 год. до окончателното ѝ изплащане, както и на основание чл. 78, ал. 1 ГПК направените разноски по делото в размер на 379.79 лв., като искът е отхвърлен в останалата му част до пълния предявен размер от 2 996.10 лв. и ищецът е осъден да заплати на ответника на основание чл. 78, ал. 3 ГПК направените разноски по делото в размер на 225 лв.

Срещу решението в частта му, в която е уважен предявения иск, е подадена в законоустановения срок по чл. 259, ал. 1 ГПК въззивна жалба от ответника ЗАД „ОЗК-З.“ АД. Жалбоподателят поддържа, че заключението на вещото лице по съдебната автотехническа експертиза следвало да бъде изготвено след изслушването на допуснатите до разпит свидетели. Спорният въпрос по делото бил свързан с това какво било поведението на двамата участници в процесното пътнотранспортно произшествие /ПТП/ и чия била вината за настъпването му. След изслушването на единия свидетел вещото лице било

допълнило в откритото съдебно заседание заключението си, като било предложило няколко възможности за динамиката на събитието, без да дава категоричен механизъм на реализиране на произшествието. Вторият свидетел бил изслушан в следващото съдебно заседание, на което обаче вещото лице не присъствало. Първоинстанционният съд кредитирал изцяло показанията на свидетелите, като приетият за установен механизъм на настъпване на ПТП бил действително реализираният. Същевременно СРС неправилно бил приел, че лекият автомобил бил „невидим за водача на влекача“ и „е приел, че зад него няма автомобил, който иска да изпреварва“. Водачът на товарния автомобил с композиция с полуремарке нямало как да възприеме движението на другия участник в ПТП поради действията на водача на лекия автомобил, въпреки че бил взел всички необходими мерки за безопасно извършване на започнатата от него маневра. Водачът на лекия автомобил се бил движел прекалено близо зад композицията и с по-висока скорост, като по този начин бил създал предпоставки другият водач да не забележи присъствието му зад него. Водачът на лекия автомобил бил възприел товарния автомобил и следвало да забележи и съобрази поведението си със започнатата от него маневра. В частност липсвало противоправно поведение от страна на водача, застрахован при ответника. Същият, преди да предприеме маневрата, се бил убедил, че няма да създаде опасност за другите участници в движението, бил подал светлинен сигнал и започнал маневрата. При условията на евентуалност счита, че водачът на лекия автомобил има принос за настъпване на процесното ПТП, който следва да бъде определен в размер поне на 80 %. Неправилно първоинстанционният съд бил определил принос от 50 %. Ето защо моли решението на СРС да бъде отменено в обжалваната му част, а искът – отхвърлен, евентуално – размерът на присъденото обезщетение да бъде намален. Претендира и присъждането на направените разноски по делото.

Ответникът по жалбата „ДЗИ-Общо 3.“ ЕАД счита, че решението на СРС следва да бъде потвърдено в обжалваната му част. Поддържа, че по делото били доказани всички правопораждащи регресното му вземане факти, както и виновното и противоправно поведение и на двамата водачи за настъпване на процесното ПТП, въпреки че застрахованият при ответника водач бил признал вината си за настъпването му в съставения двустранен констативен протокол. Механизмът на произшествието бил установен, като обосновано първоинстанционният съд бил приел, че двамата водачи били допуснали нарушение на чл. 42, ал. 1 ЗДвП. Водачът на товарния автомобил, знаейки че няма видимост по отношение на движещите се непосредствено зад него превозни средства, бил предприел маневрата, без да се убеди, че движещия се след него автомобил не е подал сигнал за изменение на посоката. Водачът на лекия автомобил бил предприел маневрата без да съобрази обстоятелството, че товарният автомобил бил подал сигнал за смяна на пътната лента. В този смисъл правилно бил определен размер на съпричиняването от 50 %. Твърденията на ответника за наличието на съпричиняване в по-голям размер не можело да почиват на предположения, а следвало да се основават на доказани по несъмнен начин конкретни действия или бездействия, с които застрахованият при ищеца водач обективно бил способствал за настъпването на вредоносния резултат, като е създал условия или е

улеснил неговото настъпване. Претендира и присъждането на направените разноси по делото.

Софийски градски съд, след като прецени събраните по делото доказателства и взе предвид наведените във въззивната жалба пороци на атакувания съдебен акт и възраженията на насрещната страна, намира за установено следното:

Предявен е за разглеждане иск с правно основание чл. 411, ал. 1 КЗ.

Съгласно разпоредбата на чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата.

Настоящият съдебен състав приема, че първоинстанционното решение е валидно и допустимо в обжалваната част. Не е допуснато и нарушение на императивни материални норми.

Решението е и правилно, като на основание чл. 272 ГПК въззивният състав препраща към мотивите, изложени от СРС. Независимо от това и във връзка с доводите във въззивната жалба е необходимо да се добави и следното:

Встъпването в правата на увреден от страна на застраховател, който го е обезщетил в изпълнение на поети с договор за имуществено З. задължения, срещу застрахователя на гражданската отговорност на деликвента – чл. 411, ал. 1 КЗ се обуславя от установяването в доказателствена тежест на ищеца на три групи факти: 1/ наличие на валиден договор за имуществено З. с увредения и плащането по него на обезщетение за настъпили вреди, както и на обичайните разноси за неговото определяне; 2/ възникнали права на увредения срещу причинителя на вредите на основание чл. 45, ал. 1 ЗЗД – т.е., че вредите са причинени от деликвента, с негово виновно и противоправно поведение и 3/ наличие към момента на настъпване на ПТП на сключен валиден договор за застраховка „гражданска отговорност“ между деликвента и ответника.

Безспорно е във въззивното производство, а и въз основа на събраните доказателства по делото се установява, че на 13.04.2021 год. между ищеца и „П.Л. БГ“ ЕООД бил сключен валиден договор за имуществено З. „Каско +“, клауза „Пълно каско“, с обект лек автомобил „Фолксваген Т Рок“ с рег.№СВ 3031 СМ и със срок на застрахователно покритие от 15.17 ч. на 13.04.2021 год. до 23.59 ч. на 12.04.2022 год. По силата на договора ищецът е приел да покрива риска от повреди по собственото на застрахования МПС, а последният – да заплати застрахователна премия в размер на 616.36 лв. /която не се спори, че е била заплатена/.

В срока на действие на договора за имуществено З. – на 16.06.2021 год. е настъпило застрахователно събитие – пътнотранспортно произшествие на път II-66, в района на разклона на с.Богомилово, обл.Стара Загора, с участието на горепосочения застрахован автомобил, управляван от Anthony Tintelnot и влекач „ДАФ“ с рег.№*****, в композиция с полуремарке с рег.№*****, управляван от В.И.В., за което на 25.08.2021 год. застрахователят /ищецът/ е изплатил на на сервиз „ФБ М.“ ООД /извършил ремонта на процесния автомобил/ застрахователно обезщетение в размер на 2 981.10 лв., както и че за

определянето на застрахователното обезщетение същият е направил ликвидационни разноси в размер на 15 лв.

Безспорно е между страните и съществуването на валиден договор за застраховка „гражданска отговорност“ между ответното дружество и собственика на влекач „ДАФ“ с рег.№*****, в композиция с полуремарке с рег.№*****, със срок на застрахователно покритие от 00.00 ч. на 14.05.2021 год. до 23.59 ч. на 13.05.2022 год., който покрива и отговорността на водача В.И.В..

Спорните между страните въпроси по същество във въззивното производство са свързани с това чия е вината за настъпването на процесното ПТП, в т.ч. налице ли е съпричиняване и размера на дължимото обезщетение.

Настоящият съдебен състав приема, че събраните гласни доказателства чрез разпита на свидетелите В.И.В. и П.Г.М., чиито показания следва да бъдат ценени като ясни, последователни и житейски логични и заключението на вещото лице по допуснатата и изслушана в първоинстанционното производство съдебна автотехническа експертиза, което при преценката му по реда на чл. 202 ГПК следва да бъде кредитирано, обсъдени в съвкупност, установяват деликта и причинната връзка с вредите, а именно процесното произшествие е настъпило на път II-66, в района на разклона на с.Богомилово, обл.Стара Загора – двупосочен, с по една лента за движение във всяка посока, като пътната маркировка позволявала изпреварване, по който са се движили двете превозни средства, като водачът на влекача предприел маневра изпреварване на движещ се пред него товарен автомобил, като подал и светлинен сигнал преди това, въпреки че нямал видимост по отношение на движещите се непосредствено зад него превозни средства, докато в същото време водачът на движещия се зад него, на близка дистанция и със скорост около 90 км/ч лек автомобил, също предприел маневра изпреварване, въпреки че изпреварването от него превозно средство вече било подало сигнал за изменение на посоката си на движение наляво, в резултат на което при достигането му до средата на ремаркетото и преди влекачът и ремаркетото да са навлезли изцяло в лявата пътна лента настъпил удар между задната част на ремаркетото и предната част на лекия автомобил, което обективно и неизбежно е довело до увреждането на последния като движима вещ.

При установените по делото обстоятелства въззивният съд счита, че причината за настъпване на ПТП е както поведението на водача на влекача, който преди предприемането на маневрата не се убедил, че не го изпреварва друго пътно превозно средство, напротив самият водач – свидетелят Василев сочи, че е погледнал в огледалото за обратно виждане, но не се е обърнал настрани, че не е имал видимост и е видял лекия автомобил едва след настъпването на произшествието, така и поведението на водача на лекия автомобил, който не е съобразил, че движещият се пред него автомобил също е започнал да осъществява маневра изпреварване, след като е подал сигнал за смяна на пътната лента. Следователно и двамата водачи са допуснали нарушение на разпоредбата на чл. 42, ал. 1, т. 1 ЗДвП, както обосновано е приел и първоинстанционният съд. В този смисъл действията на водача на влекача съставляват граждански деликт. Деянието на посочения водач е противоправно и в

пряка причинна връзка от него са настъпили твърдените увреждания на застрахованото при ищеца МПС. Вината се предполага – чл. 45 ал. 2 ЗЗД.

Следователно увреденият има срещу виновния водач вземане по чл. 45, ал. 1 ЗЗД. Застрахователят е встъпил в правата на увредения по силата на факта, че е платил обезщетение за причинените с деликта вреди и за него е възникнало регресно право срещу деликвента, респ. срещу неговия застраховател по застраховка „гражданска отговорност“.

Не може да бъде споделена тезата на жалбоподателя, че лекият автомобил се е намирал в участък зад влекача и ремаркетото, невидим за водача, което изключва вината му за настъпване на произшествието /т.нар. „мъртва зона“ или „мъртва точка“ – виж и чл. 15 НК/. Професионалният водач на товарен автомобил е запознат с конструкцията на управляваното от него превозно средство и съзнава, че непосредствено зад него има зона, в която липсва видимост, както и че е възможно там да се намира друго превозно средство. Следователно в частност, за да изпълни задълженията си по чл. 42, ал. 1, т. 1 вр. с чл. 25, ал. 1 ЗДвП, водачът на влекача е следвало да предприеме допълнителни действия, които биха му позволили да възприеме движещия се зад него лек автомобил – например да се надигне от седалката си, да приближи главата си до страничното стъкло, да се обърне назад и т.н. Правилата за движение не конкретизират как точно водачът на превозно средство трябва да се убеди в безопасността на движението си, но го задължават преди извършване на маневра да предприеме всички необходими мерки за безопасност – чл. 79 ППЗДВ.

Същевременно водачът на лекия автомобил е допринесъл за настъпването на вредоносния резултат. В настоящия случай приносът на пострадалия е правнорелевантен за определяне на размера на дължимото обезщетение и следва да бъде отчетен с оглед своевременно релевираното от ответника възражение /чл. 131 ГПК/ и тъй като извършителят на деянието отговаря за действителните вреди, а последните съгласно чл. 51, ал. 1 ЗЗД са тези, които са пряка и непосредствена последица на деянието. Вредите, които са причинени от пострадалия, не са пряка и непосредствена последица на извършеното деяние от причинителя на вредите – за тях последният не носи отговорност.

По отношение на размера на дължимото застрахователно обезщетение, въззивният съд приема, че разпоредбата на чл. 386, ал. 2 КЗ предвижда, че застрахователното обезщетение трябва да бъде равно на размера на вредата към деня на настъпване на събитието и целта е да се стигне до пълно репарирание на вредоносните последици. В съдебното производство дължимото обезщетение от застрахователя по застраховка „Гражданска отговорност“ се остойностява с размера на действителната стойност на вредата към деня на настъпване на събитието – чл. 499, ал. 2 КЗ, а не съгласно прилаганата от застрахователя методика към Наредба № 49 от 16.10.2014 год. Също така обезщетението не може да надвишава действителната /при пълна увреда/ или възстановителната /при частична увреда/ стойност на застрахованото имущество, т.е. стойността, срещу която вместо застрахованото имущество може да се купи друго от същия вид и качество – чл. 400, ал. 1 КЗ, съответно стойността, необходима за възстановяване на имуществото с ново от същия вид и качеството, в това число всички присъщи разходи за доставка, строителство, монтаж и други, без прилагане на

обезценка – чл. 400, ал. 2 КТ и съответно е лимитирано от застрахователната сума по договора – чл. 386, ал. 1 КЗ. В частност от кредитираното заключение на вещото лице по съдебната автотехническа експертиза се установява, че към датата на застрахователното събитие увреденият автомобил е бил в експлоатация 2 месеца и 8 дни, считано от датата на първоначалната регистрация /08.04.2021 год./, както и че стойността на ремонта, необходим за отстраняване повредите по него по средни пазарни цени възлиза на 2 981.10 лв.

Разпоредбата на чл. 411, ал. 1 КЗ изрично включва в размера на платимото по регресен път обезщетение обичайните разноски, направени за определяне на заплатеното обезщетение. В частност експертното заключение е било необходимо за ищеца при преценката за наличието на основание за заплащане на обезщетение и при определяне на вида и размера на щетите и съответно следва да се счита за такива обичайни разноски, които е установено въз основа на събраните писмени доказателства по делото, а и не се спори, че възлизат на 15 лв.

Преценката на значимостта на допуснатите от водачите на процесните превозни средства нарушения на правилата за движение по пътищата обуславя извод за равностоен принос за настъпването на вредите, т.е. 50/50. При установения общ размер на претърпените имуществени вреди и разноските за определяне на застрахователното обезщетение от 2 996.10 лв., размерът на дължимото от ответника обезщетение, определен при условията на чл. 51, ал. 2 ЗЗД, възлиза на 1 498.05 лв., до който и релевираната претенция законосъобразно е била уважена от първоинстанционния съд, ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на исковата молба до окончателното ѝ изплащане.

Ето защо въззивната жалба следва да бъде оставена без уважение, а решението на СРС – потвърдено в обжалваната му част, като правилно.

По отношение на разноските:

При този изход на спора жалбоподателят няма право на разноски.

На основание чл. 78, ал. 8 вр. с ал. 1 ГПК жалбоподателят /ответникът/ следва да бъде осъден да заплати на ищеца действително направените разноски във въззивното производство за възнаграждение за един адвокат в размер на 361.60 лв.

На основание чл. 280, ал. 3 ГПК настоящето решение не подлежи на касационно обжалване.

Предвид изложените съображения, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решението от 31.05.2022 год., постановено по гр.дело №58872/2021 год. по описа на СРС, ГО, 126 с-в, в обжалваната му част.

ОСЪЖДА ЗАД „ОЗК-З.“ АД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр.София, ул.“***** да заплати на „ДЗИ-ОБЩО З.“ ЕАД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр.София, бул.***** на основание чл. 78, ал. 1 ГПК направените разноси във въззивното производство за възнаграждение за един адвокат в размер на 361.60 лв.

Решението не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____